

27603

ИЗЛОЖБИ

ЧИСТ ИЗРАЗ

АКАДЕМСКИОТ СКУЛПТОР ДРАГАН ПОПОСКИ — ДАДА, уште со својата прва самостојна изложба во Скопје, во 1965 година, не увери дека со него почнува една нова етапа во современата македонска скулптура, еден нов израз, што е исполнет со чистота и прецизност, со една вдахновеност и лиричност во обликувањето и моделирањето на формата. Во првиот период на неговото творештво ја забележуваме неговата голема прилежност кон суптилна моделација, афинитетот за волумен и за други класични изразни вредности, кои и во неговите најнови дела ги сретнуваме, се разбира многу попрефинети, попродуховени, со поголема сигурност и јасност.

Тој суптилен чист израз е елементот што ги поврзува првите скулптури на Драган Попоски — Дада — оние фигури кои претставува ослепени самуилови војници — со неговите најнови трудови што се изложени во МСУ на Скопје. Иако навидум мирен и рационален, Драган Попоски — Дада

ќе се покаже како вечен трагач за нови форми и вредности, па така, за релативно краток период ќе изведе еден голем круг на теми од некои популарни митски моменти на античкото време (варијациите за Икар), преку темите за војниците на Самуил, па сè до современи теми низ кои во префинети мермерни варијации го моделира егзистенционалниот симбол на својот роден крај — прилепските тутунски низи, од чии хармонични бранувања ќе стигне сега до своите најнови теми: зглобување, промена и најпосле разлевање на формата.

Темата на зглобување на формата и темата промена на формата веќе ги видовме и на изложбата на ситна пластика од минатата година, и ги сфативме како логичен продолжеток и континуитет на неговите пластични интересирања. Во првиот случај Драган Попоски третира „зглобување“ на две форми, цврст допир на сјајност и рапавост. Во вториот случај предадена е ненадејна промена на формата, имено чистата кон-

ка на горниот дел од композицијата, постепено, суптилно и „ненадејно“ се преобразува во анатомски член. Во оваа постапка авторот се приближува до некои сфаќања на надреализмот во скулптурата само кај него доаѓа сосем логично и природно; асоцијацијата не враќа дури до некои негови први пластични остварувања, до некои детали на нозе итн.

Третата тема — разлевањето на формата — исто така логично се развива од претходната тема, и отвора мошне интересен момент во современата македонска скулптура: Драган Попоски — Дада мајсторски посега кон неслутени пластични димензии, прави одличен обид да ја „фати“ непостојаноста, течната супстанца на материјата, во еден нејзин превосходен миг. Тоа е една нова пластичност, една скулптурална алхемија и дава широк спектар на асоцијативност, задржувајќи ги битните технички елементи на досегашниот опус на авторот. Можеме да кажеме дека овие скулптури на Драган Попоски — Дада се последниот збор на современата македонска скулпторска уметност.

Паскал ГИЛЕВСКИ